

www.farsibook.blogfa.com

100 خاطره از شهید مهدی باکری

1- سال پنجاه و دو تازه دانشجو شده بودم. تقسیممان که کردند، افتادم خوابگاه شمس تبریزی. آب و هوای تبریز به م نساخت، بد جوری مریض شدم. افتاده بدم گوشه‌ی خوابگاه. یکی از بچه‌ها برایم سوب درست می‌رد و ازم مراقبت می‌کرد. هم اتفاقیم نبود. خوب نمی‌شناختمش. اسمش را که از بچه‌ها پرسیدم، گفتند «مهدی باکری».

2- رفته‌ی توی شهر و یک اتاق کرایه کردیم. به م گفت «زنگی ای که من می‌کنم سخنه‌ها». گفتم «قبول». برای همه کاراش برنامه داشت، خیلی هم منظم و سخت‌گیر. غذا خیلی کم می‌خورد. مطالعه خیلی می‌کرد. خیلی وقت‌ها می‌شد روزه می‌گرفت. معمولاً همان روزهایی هم که روزه بود می‌رفت کوه. به یاد ندارم روزی بوده باشد که دونفرمان دو تا غذا از سلف دانشگاه گرفته باشیم. همیشه یک غذا می‌گرفتیم، دو نفری می‌خوردیم. خیلی وقت‌ها می‌شد نان خالی می‌خوردیم. شده بود سرتاسر زمستان، آن هم توی تبریز، یک لیتر نفت هم توی خانه مان نباشد. کف خانه مان هم نم داشت، برای این که اذیتمان نمکند چند لا چند لا پتو و فرش و پوستین می‌انداختیم زمین.

3- سال پنجاه و شش پادگان ارومیه خدمت می‌کردم. آمدند گفتند «ملاقاتی داری». مهدی بود. به م گفت «باید از اینجا دربری». هر طور بود زدم بیرون. من را برد خانه‌ی عمه ش. کلی شیشه‌ی نوشابه آن جا بود. گفت «بنزین می‌خوایم». از باک ژیاتم بنزین کشیدم بیرون. شروع کردیم کوکتل مولوتف ساختن. خوب بلند نبودم اما مهدی وارد بود. چند تایش را بردم بیرون‌نشهر و امتحان کردیم. ازش خبری نداشتیم. کوکتل مولوتف هایی را هم که ساخته بودیم ندیدم. دو سه روز بعد شنیدم مشروب فروشی‌های شهر یکی یکی دارد آتش می‌گیرد. حالا می‌فهمیدم چرا ازش خبری نیست.

4- همان اول انقلاب دادستان ارومیه شده بود. من و حمید را فرستاد برویم یک ساواکی را بگیریم. پیرمرد عصا به دستی در را باز کرد. گفت «پسرم خونه نیست». گزارش که می‌دادیم، چند بار از حال پیرمرد پرسید. می‌خواست مطمئن شود نترسیده.

5- دختر خانه بودم. داشتم تلویزیون تماشامی کردم. مصاحبه‌ای بود با شهردار شهرمان. یک خورده که حرف زد، خسته شدم سرش را انداخته بود پایین و آرام آرام حرف می‌زد. با خودم گفتم «این دیگه چه جور شهرداریه؟ حرف زدن هم بلد نیست». بلند شدم و تلویزیون را خاموش کردم. چند وقت بعد همین آقای شهردار شریک زنگیم شد.

6- بعد از مدت ها آمده بود خانه‌ی ما. تعجب کردیم. نشسته بود جلوی ما حرف‌های معمولی می‌زد. مادرم هم بود. زن داداشم هم. همه بودند یک کمی میوه خورد و بلند شد که برود. فهمیده بودم چیزی میخواهد پگوید که نمی‌تواند. بلند که شد. ما هم باهاش پاشدیم تا دم در. هی اصرار کرد نیاییم. اما رفته‌ی همگی. توی راه رو به م فهماند بیرون منظرم است. به بهانه‌ی خرید رفتم بیرون. هنوز سر کوچه ایستاده بود. به من گفت «آقا مهدی را می‌شناسی؟ مهدی باکری؟ می‌خواهد ازت خواستگاری کنه! به ش چی بگم؟» یک هفته تمام فکر می‌کرد. شهردار ارومیه بود. از سال پنجاه و یک که ساواکی‌ها علی شان را اعدام کرده بودند، اسمشان را شنیده بودم.

7- خواهرش به ش گفته بود «آخه دختر رو که تا حالا قیافه‌ش رو ندیده ای، چه جوری می‌خوای بگیری؟ شاید کچل باشه.» گفته بود «اون کچله رو هم بالآخره یکی باید بگیره دیگه!»

8- از قبل به پدر و مادرم گفته بودم دوست دارم مهرم چه باشد. یک جلد قرآن و یک اسلحه. این هم که چه جور اسلحه‌ای باشد، برای مفرقی نداشت. پرسید «نظرتون راجع به مهریه چیه؟» گفتم «هرچی شما بگین.» گفت «یک جلد قرآن و یک کلت کمری. چه طوره؟» گفتم «قبول.» هیچ کس به ش نگفته بود. نظر خودش را گفته بود. قبل از دوست هایش گفت بود «دوست دارم زنم اسلحه به دوش باشد.»

9- روز عقد کنان بود. زن‌های فامیل منتظر بودند داماد را بینند. وقتی آمد، گفتم «اینم آقا داماد. کت و شلوار پوشیده و کراواتش رو هم زده، داره می‌آد.» مرتب و تمیز بود. با همان لباس سپاه. فقط پوتین هایش کمی خاکی بود.

10- هرچه به عنوان هدیه‌ی عروسی به مان دادند، جمع کردیم کنار هم به م گفت «ما که اینا رو لازم نداریم. حاضری یه کار خیر باهاش بکنی؟» گفتم «متلا چی؟» گفت «کمک کنیم به جبهه.» گفتم «قبول!» بردمشان در مغازه‌ی لوازم منزل فروشی. همه شان را دادم، ده – پانزده تا کلمن گرفتم.

11- مادرم نمی‌گذاشت ما غذا درست کنیم پدرم نسبت به غذا حساس بود، اگر خراب می‌شد، ناراحت می‌شد. تا قبل از عروسی برنج درست نکرده بودم. شب او لیکه تنها شدیم، آمد خانه و گفت «ما هیچ مراسمی نگرفتیم. بچه‌ها میخوان بیان دیدن. می‌تونی شام درست کنی؟» کته ام شفته شده بود. همان را آورد. گذاشت جلوی دوست هاش. گفت «خاتم من آش پزیش حرف نداره، فقط برنج این دفعه‌ای خوب نبوده و ارفة‌به.»

12- شهردار که بود، به کار گزینی گفته بود از حقوقش بگذارند روی پول کارگرهای دفتر. بی سرو صدا، طوری که خودشان نفهمند.

13- حمید سه ساله بود که مادرشان فوت کرد. از آن موقع نامادری داشتند. مثل مادر خودشان هم دوستش داشتند. رفته‌ی خانه شان؛ بیرون شهر. به م گفت «همین جا بشین من می‌آم.» دیر کرد. پاشدم آدم بیرون، ببینم کجاست. داشت لباس می‌شست؛ لباس برادر و خواهرهای ناتیش را. گفت «من این جا دیر به دیر می‌آم. می‌خوام هر وقت او مدم، یه کاری کرده باشم.»

14- شهر دار ارومیه که بود، دوهزار و هشت صد تومان حقوق می‌گرفت. یک روز به م گفت «بیا این ماه هرچی خرجی داریم رو کاغذ بنویسیم، تا اگه آخرش چیزی اضافه او مدد بدم به یه فقیر.» همه چی را نوشتیم؛ از واکس کفش گرفته تا گوشت و نان و تخم مرغ. آخر ماه که حساب کردیم، شد دوهزار و ششصد و پنجاه تومان. بقیه‌ی پول را داد لوازم التحریر خرید، داد به یکی از کسانی که شناسایی کرده بود و می‌دانست محتاجند. گفت «اینم گفاره‌ی گناهای این ماهمون.»

15- باران خیلی تند می‌آمد. به م گفت «من می‌رم بیرون» گفتم «توی این هوا کجا می‌خوای بری؟» جواب نداد. اصرار کردم. بالآخره گفت «می‌خوای بدounی؟ پاشو تو هم بیا.» با لندرور شهرداری راه افتادیم توی شهر. نزدیکی‌های فرودگاه یک حلبي آباد بود. رفته‌ی آنچا. توی کوچه پس کوچه هایش پر از آب و گل و شل. آب

وسط کوچه صاف می رفت توی یکی از خانه ها. در خانه را که زد، پیرمردی آمد دم در. ما را که دید، شروع کرد به بد و بی راه گفتن به شهردار. می گفت «آخه این چه شهردایه که ما داریم؟ نمی آد یه سری به مون بزن، بینه چی می کشیم.» آقا مهدی به ش گفت «خیله خب پدرجان. اشکال نداره. شما یه بیل به ما بده، درستش می کنیم؟» پیرمرد گفت «برید بابا شماهان! بیلم کجا بود.» از یکی از هم سایه ها بیل گرفتیم. تا نزدیکی های اذان صبح توی کوچه، راه آب می کنندیم.

16- از شهردای یک بنز داده بودند بهش. سوارش نمی شد. فقط یک بار داد ازش استفاده کردند؛ داد به پرورشگاه. عروسی یکی از دخترها بود. گفت «ماشینو گل بزنین واسه ی عروس.»

17- عملیات که شروع شد، تازه فهمیدیم صد کیلومتر از مرز را داده دست نیروهای اهل سنت. بیش ترشان هم محلی. توی جلسه ی توجیهی هم هیچ حرفی نزد بود. عین صد کیلومتر را حفظ کردند؛ با کمترین تلفات و خسات. اگر قبل از عملیات می گفت، خیلی ها مخالفت می کردند.

18- توی آبادان، رفته بود جبهه ی فیاضیه، شده بود خمپاره انداز شهید شفیع زاده دیده بانی می کرد و گرا به ش می داد، او هم می زد. همان روزهایی که آبادان محاصره بود. روزی سه تا گلوله ی خمپاره ی صد و بیست هم بیش تر سهمیه نداشتند. این قدر می رفند جلو تا مطمئن شوند گلوله ایشان به هدف می خورد. تعریف می کردند، می گفتند «یک بار شفیع زاده با بی سیم گفته بوده یه هدف خوب دارم. گلوله بده.» آقا مهدی به گفته بوده «سه تامون رو زده يم. سهمیه ی امروزمون تمومه.»

19- فکش اذیتش می کرد. دکتر معاینه کرد و گفت «فردا بیا بیمارستان.» باید عکس می گرفت. عکسش که آماده شد، رفتم دکتر بیند. وسط راه غیش زد. توی راه روهای بیمارستان دنبالش می گشتم. دکتر داشت می رفت. بالاخره پیداش کردم. یک نفر را کول کرده بود داشت از پله ها می برد بالا. یک پیرمرد را.

20- بقال محلشان بود. حاجی را که می دید، روپویی میکرد و برایش حدیث میگفت. وقتی فهمید جنسش را ارزان تر از جاهای دیگر به ش می فروشد، گفت «اگه این دفعه ارزون تر از جای دیگه حساب کنی، دیگه ازت هیچ نمی خرم» پیرمرد گفت «نمی خری؟ من به هر کی بخواه ارزون تر میدم. اگه هم نخری، حلالت نمی کنم!»

21- رفته بودیم سوریه. برای دوست و آشنا سوغاتی خریده بودیم. یک ضبط صوت کوچک هم برا خودمان، همان جا توی سوریه زنگ زده بودیم ایران. گفته بودند موشک خورده نزدیکی خانه ی ما و رادیومان از بالای پنجره افتاده پایین. گفتیم حتماً خراب شده. وقتی برگشتم، دیدم رادیومان هنوز کار می کند. گفت «رادیو و ضبط صوت دوتا دوتا می خوایم چی کار؟ یه دونه هم برآمون بسی.» ضبط صوت سوغاتی را دادیم به پدرش.

22- بعد از مدت ها برگشته بودیم ارومیه. شب خانه ی یکی از آشناها ماندیم. صبح که برای نماز پاشدیم، به م گفت «گمونم اینا واسه ی نماز پاشدن.» بعدهش گفت «سر صبحونه باید یه فیلم کوچیک بازی کنی!» گفتم «عنی چی؟» گفت «مثلاً من از دست تو عصبانی می شم که چرا پاشدی نمازت رو بخونی. چرا بی توجهی کردی و از این حرفا. به در میگم که دیوار بشنوه.» گفتم «نه، من نمی تونم.» گفتن «واسه ی چی؟ این جوری به ش تذکر می دیم یه جوری که ناراحت نشه.» گفتم «آخه تا حالا ندیده م چه جوری عصبانی می شی. همین که دهنت رو باز کنی تا سرم داد بزنی، خنده م می گیره، همه چی معلوم می شه. رشته.» هرچه اصرار کرد که لازمه، گفتم «نمی تونم خب. خنده م می گیره.» بعد ها آن بندۀ ی خدا یک نامه از مهدی نشانم داد. درباره ی نماز و اهمیتش.

23- به ش گفتم «توی راه که برمی گردی، یه خورده کاهو و سبزی بخر.» گفت «من سرم خیلی شلوغه، می ترسم یادم بره. روی یه تیکه کاغذ هرچی می خواهی بنویس، به م بده.» همان موقع داشت جیبش راخالی می کرد. یک دفترچه ی پاداشت و یک خودکار در آورد گذاشت زمین. برداشتمشان تا چیزهایی که می خواستم تویش بنویسم یک دفعه به م گفت «ننویسی ها!» جا خوردم. نگاهش که کردم، به نظرم کمی عصبانی شدبهود.

گفتم «مگه چی شده؟» گفت «اون خوداری که دستته مال بیت الماله.» گفتم «من که نمی خوام کتاب باهاش بنویسم. دو – سه تا کلمه که بیش تر نیست.» گفت «نه.»

24- دیر به دیر می آمد. اما تا پایش را می گذاشت توى خانه بگو بخدمان شروع می شد . خانه مان کوچک بود؛ گاهی صدایمان می رفت طبقه ی پایین. یک روز همسایه پایینی به م گفت «به خدا این قده دلم می خواهد یه روز که آقا مهدی می یاد خونه لای در خونه تون باز باشه ، من ببینم شما دو تازن و شوهر به هم دیگه چی می گید، این قدر می خنید؟»

25- از پنجر یک نگه به بیرون کرد و گفت «بچه ها بسه دیگه؛ دیر وقته. برین دم خونه ی خودتون» به ش گفتم «چی کارشون داری؟ بچه ، بذار بازیشون رو بکن. خوبه خودت بچه نداری ! معلوم نبود چی کار می خواستی بکنی.» گفت «من بچه ندارم ؟ من توى لشکر یک عالمه بچه دارم . هروز مجبورم به ساز یکیشون برقصم.»

26- کم تر شبی می شد بدون گریه سر روی بالش بگذارم . دیر به دیر می آمد . نگرانش بودم . همه ش با خودم فکر می کردم «این دفعه دیگه نمی آد. نکنه اسیر شه. نکنه شهید شه. اگه نیاد، چی کار کنم ؟» خوابم نمی برد. نشسته بودم بالای سرش و زار زار گریه می کردم. به م گفت «چرا بی خودی گریه می کنی؟ اگه دلت گرفته ف چرا الکی گریه می کنی! یه هدف به گریه ت بده .» بدش گفت «واسه ی امام حسین گریه کن. نه واسه ی من.»

27- توى تیپ نجف جانشینم بود. یک روز محسن رضایی آمد و گفت «می خوایم بذاریمش فرمان ده تیپ .» مخالفت کردم. حرف خودش را تکرار کرد. باز مخالفت کردم. فایده نداشت. وقتی دیدم با مخالفت کاری از پیش نمی رود، التماس کردم. گذاشتندش فرمانده تیپ عاشورا.

28- توى ماشین داشت اسلحه خالی می کرد؛ با دو- سه تا پسیجی دیگر. از عرق روی لباس هایش می شد فهمید چه قدر کار کرده . کارش که تمام شد همین که از کنارمان داشت می رفت، به رفیق گفت «چه طوری مشد علی؟» به علی گفت «کی بود این؟» گفت «مهدی باکری ؛ جانشین فرمانده تیپ.» گفت «پس چرا داره بار ماشین رو خالی می کنه؟» گفت «یوش یوش اخلاقش می آد دستت.»

29- ده تا کامیون می بردیم منطقه ؛ پر مهمات. رسیدیم بانه هوا تاریک تایک شده بود. تا خط هنوز راه بود. دیدیم اگر برویم ، خطرناک است. توى شهر در هر جای دولتی را که زدیم ، اجازه ندادند کامیون را توى حیاطشان بگذاریم . می گفتند «اینجا امنیت نداه !» مانده بودیم چه کنیم . زنگ زدیم به آقا مهدی و موضوع را به ش گفتیم. گفت «قل هوالله بخونید و بباین . منتظرتونم.»

30- به مان گفت «من تند تر می رم، شما پشت سرم بباین .» تعجب کرده بودیم. سابقه نداشت بیش تر از صد کیلومتر سرعت بگیرد. غروب نشده ، رسیدیم گیلان غرب. جلوی مسجدی ایستاد. ماهم پشت سرش. نماز که خواندیم سریع آمدیم بیرون داشتیم تند تند پوتین هامان را می بستیم که زود راه بیفتیم. گفت «کجا با این عجله ؟ می خواستیم به نماز جماعت برسیم که رسیدیم.»

31- والفر یک بود. با گردانمان نصفه شبی توى راه بودیم . مرتب بی سیم می زدیم به ش و ازش می پرسیدیم «چی کار کنیم؟» وسط راه یک نفر بر دیدیم. درش باز بود. نزدیک تر که رفتیم، صدای آقا مهدی را از تو ش شنیدیم . با بی سیم حرف می زد. رسیده بودیم دم ماشین فرماندهی . رفتیم به ش سلام بکنیم . رنگ صورت مثل گچ سفید بود. چشم هایش هم کاسه ی خون . توى آن گرما یک پتو پیچیده بوبه خودش و مثل بید می لرزید. بد جوری سرما خورده بود. تا آمدیم حرفی بزنیم، راننده ش گفت «به خدا خودم رو کشتم که نیاد ؛ مگه قبول می کنه؟»

32- منطقه ی پنجوین ، شب عملات و الفجر چهار ، توى اطلاعات عملیات لشکر بودم . همان موقع خبر آوردن حمید برادر آقا مهدی – مجروح شده ، دارند می برنندش عقب. به آقا مهدی که گفتم، سریع از پشت بی سیم گفت

« حمید رو برگردونید اینجا. » خیلی نگذشته بود که آمبولانس آمد و حمید را از شیخومن آوردند. آقا مهدی به ش گفت « اگه قراره بمیری، همینجا پشت خاکریز بمیر، مثل بقیه‌ی بسیجی‌ها. »

33- قبل از عملیات رمضان، برای شناسایی رفته بود جلو، برگشت. تیر خودره بود به سینه‌ش. سریع فرستادیمش بیمارستان اهواز. یک روپوش پزشکی پیدا کردم و بردم برایش. همان را پوشید و یواشکی از بیمارستان زدیم بیرون. توی راه سینه‌ش را فشار می‌داد. معلوم بود هنوز جای تیر خوب نشده. به ش گفت « اینجوری خطرناکه‌ها. باید برگردیم بیمارستان. » گفت « راهت رو برو. شاید به مرحله‌ی دوم عملیات رسیدیم. »

34- وقت نماز جماعت که می‌شد، اصرار می‌کرد من جلو بایستم. قبول نمی‌کرد. من یک بسیجی ساده بودم و آقا مهدی فرمانده لشکر. نمی‌توانستم قبول کنم. بهانه می‌آوردم. اما تقریباً همیشه آقا مهدی زورش بیشتر بود. چند بار شد که با حرف‌هایش گریه م انداخت. می‌گفت « شما جای پدر و عموی ماها یید شا باید جلو واایستید. » بعضی وقت‌ها خودش را از من قایم می‌کرد، نماز که تمام می‌شد، توی صاف می‌دیدمش یا بعضی وقت‌ها بچه‌ها می‌گفتند که « آقا مهدی هم بودها! »

35- آقا مهدی که دیدمان، گفت « برادر! برگردین عقب. اینجا امنیت نداه. » رفیق به ش گفت « بیا اینجا ببینم! تو کی هستی که به ما می‌گی برگردین عقب؟ اصلاً می‌دونی کی ما رو فرستاه اینجا که حالا تو به مون می‌گی برگردین؟ » آقا مهدی گفت « کی؟ » رفیق گفت « مارو آقا طیب فرستاد. اگه هم قرار باشه برگردیم عقب، خودش باید به مون بگه. من که عقب برو نیستم. » به ش گفت « بابا این آقا مهدی بود ها. چرا این جوری حرف‌زدی؟ گفت « آقا مهدی دیگه کیه؟ » گفت « مهدی باکری. فرمان ده لشکر. » چشم‌هایش گرد شد. گفت « بگو به حضرت عباس. »

36- بد وضعی داشتیم. از همه جا آتش می‌آمد روی سرمان نمی‌فهمیدیم تیرو ترکش از کجا می‌آید. فقط یک دفعه می‌دیدم نفر بغل دستیمان افتاد روحی زمین. قرارمان این بود که توی درگیری بی‌سیم‌ها روشن باشد، اما ارتباط نداشته باشیم. خیلی از بچه‌ها شهید شده بودند. رخمنی هم زیاد بود. توی همان گیرودار، چند تا اسیر هم گرفته بودیم. به یکی از بچه‌ها گفت « ما مواطن خودمون نمی‌تونیم باشیم، چه برسه به اون بدیختا. بو یه بالی سرشون بار. » همان موقع صدا از بی‌سیم آمد « این چه حرفي بود تو زدی؟ زود اسیرهاتون رو بفرستید عقب » صدای آقا مهدی بود. روی شبکه صدایمان راشنیده بود. خودش پشت سرمان بود؛ صد و پنجاه متر عقب تر.

37- رفته بود شناسایی؛ تنها، با موتور هوندا یاش. تا صبح هم نیامد. پیدایش که شد، تمام سر صورت و هیکلش خاکی بود، حتا توی دهانش. این قدر خاک توی دهانش بود که نمی‌توانست حرف بزند.

38- عملیات فوج المیین با ارتشی ها ادغام شده بودیم تا صبح توی کوه و کمر راه می‌رفتیم. صبح فهمیدیم کم شده ایم. هر کسی چیزی می‌گفت و راهی نشان می‌داد. همان موقع یکی را دیدیم که از کوه پایین می‌آید. ایست دادیم گوش نکرد. خواستیم بزنیم، به ترکی گفت « نزنید. » پایین که آمد شناختیم. به ش گفتیم « کم شده ایم. » گفت « دنبالم ببایین. » از وسط یک میدان مین و چند تا مانع دیگر ردمان کرد؛ سالم سالم.

39- هرسه تاشان فرمان ده لشکر بودند؛ مهدی باکری، مهدی زین الدین و اسدی. می‌خواستیم نماز جماعت بخوانیم. همه اصرار می‌کردند یکی از این سه تا جلو بایستند، خودشان از زیرش در می‌رفتند. این به آن حواله می‌کرد، آن یکی به این. بالاخره زور دو تا مهدی‌ها بیشتر شد، اسدی را فرستادند جلو. بعد از نماز شام خوردیم. غذا را خودشان سه تایی برای بچه‌ها می‌آوردند. نان و ماست.

40- لباس نو تنفس نمی‌کرد. همیشه می‌شد لاقل یک وصله روی لباس هایش پیدا کرد، اما همیشه تمیز و اتو کرده بود. پوتین هایش هم همیشه از تمیزی برق می‌زد. یک پارچه سفید هم داشت می‌انداخت گردنش. یک بار پرسیدم « این واسه‌ی چیه؟ » گفت « نمی‌خوام یقه‌ی لباس چرک باشه! »

41- به م گفت « خیل خوش اومدی . اما حالا که اومدی ، سفت می چسبی به کارت . توی گود که اومدی شوخي بردار نیست. الان هم برو تبریز و خانواده ت را بیار این جا ». رسیدم لشکر. تارفتم توی سنگر، اولین نفری که من را دید آقا مهدی بود. سلام و علیک که کردیم، لا فاصله پرسید» خب ! چی کار کردی؟ خانمت اینا کوشن؟ » سرم را انداختم پایین و گفتم « راستش جور نشد بیان.» گفت « چی ؟ جور نشد؟ » بعدش گفت « ناهارت رو که خوردی بیا کارت دارم.» به یکی از بچه ها گفت « دست این رو می گیری، می برش ترمیمال . یه بليط تبریز بارش می گیری و راهیش می کنی بره.» بعد رو کرد به من گفت « با خانواده ت برمی گردی ها! »

42- بعضی از بچه ها خسته شده بودند. به م گفتند « برو به آقا مهدی بگو کار ماتموم شده . می خواهم برگردیم عقب.» گفتم « کی گفته کارتون تمام شد . بر می گردین عقب؟ » گفتند « فرمانده گروهانمون . حلا هم خوش زخمی شده، برد نش ». با حمید توی یک سنگر نشسته بودند و دیده بانی می کردند. به شان گفتم که بچه ها چه پیغامی داده ند. گفت « جاده راهش بازه . هر کی می خواهد بره بره . من و حمید خودمون دوتایی می مونیم.»

43- توی قیافه ی همه می شد خستگی را دید. دو مرحله عملیات کره بودیم . آقا مهدی وضع را که دید، به بچه های فنی - مهندسی گفت جایی درست کنند برای صبحگاه. درستش کرد، یک روزه . همه ی نیروها هم موظف شدند فردا صبحش توی محوطه جمع شوند. صحبت های آقا مهدی جوری بود که کسی نمی توانست ساكت باشد. آن قدر بلند بلند شعار می داند و فریاد می زندند که نگو. بعد از صبحگاه وقتی آقا مهدی می خواست برود. بچه ها ریختند دور و برش . هر کسی هر جور بود خودش را به ش می رساند و صورتش را می بوسید. بنده ی خدا توی همین گیر و دار چند بار خورد زمین. یک بار هم ساعتش از دستش افتاد . یکی از بچه ها برش داشت. بعد پیغام داد « به ش بگین نمی دم. می خوام یه یادگار ازش داشته باشم.»

44- حدود پنج ساعت با هام حرف زد. قبول نمی کردم. می گفتم « کار من نیست. نمی تونم انجامش بدم.» آخرش گفت « روز قیامت که شد؛ من رو می کشن پای میز محکمه ، پرونده را باز می کنم و از اول شروع می کنم، به م می گن این کار رو کردی . این اشتباه رو کردی . اون جا این کار رو کردی. خلاصه می گن و می گن تا می رسن به این جا که من به ت گفتم.» بعدش گفت « منم جواب می دم هر چی تا حالا گفتنین قبول ، اما توی این یه مورد، من فلان روز پنج ساعت با فلانی حرف زدم. فکر می کردم اگه قبول کنه، جلوی تمام این حیف و میلا که گفتنین گرفته می شه، اما اون بابا قبول نکرد که نکرد.» این هر اک ظاه می گفت دست و پا هام مثل چوب خشک شده بود. بعض کرده بودم . گفت « من نمی فهمیدم؛ هرچی شما بگین!»

45- اخوی ؛ بیا یه دستی به چراگای ماشین بزن. - شرمنده ، کار دارم. دستم بنده . برو فردا بیا. - باید همین امشب برم خط. بی چراغ نمی شه که . - می بینی که ، دارم لباس هام رو می شورم. الان که دیگه هوا داره تاریک می شه. برو فردا بیا، مخلصتم هستم، خودم درستش می کنم . - اصلا من لباس ها رو می شورم، تو هم چراغ ماشین من رو درست کن. هر چه قدر به ش گفت « آقا مهدی ! به خدا شرمنده م ، بیخشید. نمی خواه بشوری.» گفت « ما با هم قرار داد بستیم . برو سرکارت ، بذار منم کارم رو بکنم.»

46- به ش گفت « پاشو حمید آقا. الان وقت نشستن نیست.» بی سیم چیش گفت « راستش حمید آقا توی کمرش تیر خورده . اگه اجازه بدین استراحت کنه.» آقا مهدی خند ای کرد و رو به حمید گفت « ودو تا گروهان باید الحاق بشن. باید عراقی ها رو بکشن پایین . می تونی راه بربی؟ » حمید گفت « آره . » گفت « پس یا علی؟ »

47- توی قرارگاه تاکتیکی بودیم. دو نفر اسیر عراقی آوردنده تا آقا مهدی دیدشان . گفت « به خدا اون یکی تیربارچی شونه. اولین کسی بود که آتش رو شروع کرد.» عراقیه هم آقا مهدی را شناخت. گفت « این اولین نفرتون بود که اومد جلو.»

48- از موتور افتاده بودم . پایم شکسته بود. حاجی که دید گفت « می ری خونه استراحت می کنی! هفته ای یه بار بیش تر نمی تونی بیای اردوگاه .» خانه مان اهواز بود ؛ نزدیک اردوگاه . می ترسیدم اگر توی جلسه با پای گچ گرفته ببیندم ، نگذارد بروم عملیات . خودم گچ پایم را باز کردم هنوز درد می کرد. یکی از بچه ها کمک کرد تا بروم جلسه . همه تعجب کرده بودند . می گفتند « پات زود خوب شده! » آخر جلسه گفت « چرا گچ پات رو باز

کردی؟» گفتن «خوب شده. می تونم راه برم.» پایم را که زمین گذاشت ، از زور درد چشم هام سیاهی رفت.
گفت «مگه این مال خودته که باهاش این جوری می کنی؟ این امانته دست تو. فردا روز باید باهاش بجنگی.»
بعدش گفت «اصلا نمی خوادم بیای عملیات.» التماش کردم. گفت «می ری پات رو دوباره گج می گیری.» توی
اهواز در به در می گشتم پی دکتر تا پایم را دوباره گج بگیرد.

49- می گفت «اطلاعاتی باید آموزش ببینه. جوری که کار با قطب نما و دوربین مادون و گرایگیری و از اینحرفا
ملکه ی دهنش بشه! بچه ها را بردیم بیابان. بیست کیلومتری قرارگاه. خودشان برگشتند. برای این که ثابت
کنند کارشنان را بلند، دو تا موتور و وسایل تدارکات و یک ضبط صوت هم از تدارکات برداشتند؛ بی سر و صدا.
به مسئول تدارکات کارد می زدی، خونش در نمی آمد. آقا مهدی هم خوش حال بود و می خنید. گفت «با اینا
کاری نداشته باشین»

50- کنار جاده صفری آباد - دزفول ، مزرعه های کاهو برق می زد. گفت «وایستاخریم.» چند تایش را همان جا
شستیم و دوباره راه افتادیم. چند برگ کاهو خوره بود که گفت «کسی توی لشکر کاهو نداره. یادت باشه رسیدیم
اهواز، به تدارکات بگم و اسه ی همه بخره.»

51- سرجلسه ، وقت نماز که می شد، تعطیل می کرد تا بعد نماز. داشتیم می رفتیم اهواز . اذان می گفتند. گفت «
نماز اول وقت رو بخونیم.» کنار جاده آب گرفته بود. رفتیم جلوتر؛ آب بود. آنقدر رفتیم ، تا موقع نماز اول وقت
گذشت . خنید و گفت «او مدیم ادای مؤمن ها رو در بیاریم ، نشد.»

52- بعد از سخن رانی ول کنش نبودند. این قدر دور و برش می رفتند و می آمدند که از کارهای بعدیش عقب می
افتاد . به م گفت «من بعد از این جای دیگه کار دارم. باید سر وقت برسم . صحبت من که تمام شد، تندي
می آی مداعی رو شروع می گنی. نکنه فاصله بندازی و معطل گنی ها!»

53- سرش را پایین انداخت و گفت «سه ماه منتظر مونده اید و اسه ی همچین روزی . چی بگم؟ شرمنده م !
عملیات لو رفته . آب انداخته اند توی منطقه » همه توی میدان صبحگاه داشتند گریه می کردند، او هم مثل بقیه

54- گفتند «زیر هجده ساله ها برنده پرسنلی برگیه تسویه بگیرند.» برگه ها دستمنان بود. زار می زدیم التماش
می کردیم بگذارند برویم پیشش. سر به سرمان گذاشت. گت «بفرمایید خرابکار! تخریب چی هر جا بره ، حتما
واسه ی خراب کاریه .» رفیقم با گریه گفت «قد شما که از ما هم کوتاه تره .» خنده ای کرد، گفت «برگردید بردید
سر گردان خودتون.»

55- قرار بود عملیات کنیم. با یک بلد چی محلی رفتیم شناسایی. نمی دانست چه کاره ایم . اطلاعات را به رمز
روی یک تکه کاغذ می تنوشتیم. جوری رفتار می کردیم که شک نکند . فکر می کرد همی طوری می خواهیم
هور را ببینیم . حتی بعضی وقت ها می گفت «این جاها خطرناکه » تما کارهایمان را توی بلم انجام میدادیم؛ غذا
می پختیم ، نماز می خواندیم، استراحت می کردیم. خیلی کم حرف می زدیم. بیشتر سکوت مطلق بود. چهار روز.

56- همه داشتند سوار قایق می شدند. می خواستیم برویم عملیات. یکی از بچه ها ، چند ماهی دست کوموله ها
اسیر بود. هنوز جای شکنجه روی بدنش بود. وقتی سوار شد، داد زد «پدر شون رو در می آریم. انتقام می
گیریم.» تا شنید گفت «تو نمی خوادم بیای. ما واسه ی انتقام جایی نمی ریم.»

57- شب آخر از خستگی رو پا بند نبودیم. قرار شد چند ساعت من بخوابم، چند ساعت او. نوبت خواب او بود.
بیرون سنگر داشتم کارهایم را می کردم که بچه ها آمدند سراغش را گرفتند. رفته بودند توی سنگر پیدایش
نکرده بودند. هرچه گشتبیم نبود. از خط تماس گرفت. گفت «کار خاکریز تومومه.» یک تکه از خاکریز باز بود؛
قبلش هر که رفته بود، نتوانسته بود درستش کند.

58- بیست روز مانده بود به عملیات خیر. همه‌ی فرمانده دسته‌ها را جمع کرده بود، از شان گزارش بگیرد. به فرمانده ده زرهی گفت «چه کاره اید؟» گفت «ما آماده نیستیم. تانکهایمون هم هنوز آماده نیستن.» آقا مهدی به ش گفت «خیله خب، تو نمی‌خاد بیای.» به فرمانده تخریب گفت «شما چه طور؟» جواب داد «چه‌ها‌ی ما هنوز آموزش کافی نمیدهند.» آقا مهدی گفت «شما هم نیا. به جای این که شما‌ها برین رو مین، خودمون می‌ریم.» سومی که دید اوضاع این جوری است، گفت « حاجی خیالت از بابت بچه‌های ماراحت.»

59- اولین روز عملیات خیر بود. از قسمت جنوبی جزیره، با یک ماشین داشتم بر می‌گشتم عقب. توی راه دیدم یک ماشین با چراخ روشن داشت می‌آمد. این طور راه رفتن توی آن جاده، آن هم روز اول عملیات، یعنی خودکشی. جلوی ماشین را گرفتم. داننده آقا مهدی بود. به ش گفت «چرا این جوری می‌ری؟ می‌زننت ها.» گفت «می‌خواه بچه‌ها روحیه بدم. عراقی‌ها رو هم بترسونم. می‌خواه یه کاری کنم او نافکر کنم نیروهایمون خیلی زیاده.»

60- برادرش فرمان ده یکی از خطوط عملیات بود. رفته بودم پیشش برای هماهنگی. همان موقع یک خمپاره انداختند من مجروح شدم. دیدم که برادرش شهید شد. وقتی برگشتم، چیزی از شهادت حمید نگفتم؛ خودش می‌دانست. گفت «بذر چه‌ها برن حمید رو بیارن عقب.» قبول نکرد. گفت «وقتی رفتن بقیه رو بیارن، حمید رو هم می‌آرن.» انگار نه انگار که برادرش شهید شده بود. فقط به فکر جمع و جور کردن نیروهایش بود. تا غروب چند بار دیگر هم گفت؛ قبول نکرد. خط سقوط کرد و همه شهدا مانند همان جا.

61- داشتیم زخمی‌ها و شهدا را جمع می‌کردیم. یکی رفت جنازه‌ی برادر حاجی را بردارد. آقا مهدی وقتی دید، نگذاشت. گفت «برو به مجروح‌ها برس» خودش داشت خون صورت یکی از مجروح‌ها را با دست پاک می‌کرد.

62- همه دمغ بودیم. خبر شهادت حمید بد جوری حالمان را گرفته بود. آقا مهدی وقتی قیافه هامان را دید، مسئول تدارکات را صدا کرد. گفت «چی به خورد اینا دادی این ریختی شده ن؟» بعدش گفت «امروز روز مبعثه باید خوش حال باشین. قیامت چی می‌خواین جواب حضرت زهرا رو بدین؟» بعد به همه مان کمپوت داد و سر حالمان آورد.

63- پانزده روز می‌شد که حمید و مرتضی یاغچیان شهید شده بودند آقا مهدی آمد، بهم گفت «واسه‌ی شهادت این بچه‌ها نمی‌تونستی یه پارچه بزنی؟» گفت «خیل وقتی بچه‌های تبلیغات پلاکارد آماده کرده ن، ولی با خودمون گفتیم شاید صلاح نباشه بزنیم. بچه‌ها اگه ببینند، روحیه شون خراب می‌شه.» یک جوری که انگار ناراحت شده باشد نگاهم کرد و گفت «یعنی می‌گی این بچه‌ها از شهادت می‌ترسن؟ مگه این راهی که دارن می‌رن غیر شهادت جایی دیگه هم می‌ره؟ وقتی شهادت اینا رو تذکر بدیم همه مون روحیه می‌گیریم.»

64- از بس با آمبولانس این طرف رفته بود، یکی از یخچال‌هایش شکسته بود. زنگ زد به م. گفت «خسارت این یخچال چه قدر می‌شه؟» گفت «برای شما هیچی.» قطع کرد. معلوم بود از حرف ناراحت شده. کلی التماس کردم تا قبول کرد بروم پیشش. به م گفت «مگه بیت‌المال من و تو داره که این جوری حرف می‌زنی؟»

65- یکی از بچه‌ها شب‌ها چشمش جایی رانمی دید. آخر شب رفته بود دستشویی، نمی‌توانست راه سنگرش را پیدا کند و برگردد. آقا مهدی که دید دارد دور خودش می‌چرخد، به ش گفته بود «مال کدوم گروهانی؟» گفته بود «بهداری.» آقا مهدی دستش را گرفته بد و آورده بودش دم سنگرش. قسم می‌خوردیم «اوئی که دیشب آوردت آقا مهدی بود.» باور نمی‌کرد.

66- اتفاقی آمده بود سنگر ما؛ سرظهر. نماز خواندیم. برای ناهار هم نگه‌ش داشتیم. چند قوطی تن ماهی را باز کردیم. نخورد. گفت «روغن‌ش واسه معده م خوب نیست.» می‌دانستم معده‌ش ناراحتی دارد. گفت «اگه

لوپیا بود، می خوردم.» پا شدم کنسرتو لوپیا پیدا کنم. هر چه گشتم، نبود. سر سفره که آمدم، دیدم دارد نان خشک های توی سفره را جمع می کند و می خورد. همان شد ناهارش.

67- مسول تدارکات شهید شده بود. آقا مهدی به م گفت «تو برو کارهاش رو رديف کن.» بعدش گفت «بچه ها خرما میخوان. یه جوری برashون خرما جور کن.» من که اصلا از برنامه ای خرید و تدارکات خبر نداشتیم، گفتم «چشم، خودم می رم شهر خرما می خرم.» آقا مهدی پرسید «پول داری؟» گفتم آره، چهار هزار تومانی هست.» زد زیر خنده و گفت «الله بندۀ سی، ما خرما زیاد می خوایم. پائزده تن شاید بیش تر.» صدام کردند که «آقا مهدی پشت بی سیمه.» وقتی با هاش صحبت کردم، از قضیه ای خرما پرسید. گفتم «هنوز کاری نکرده ام.» گفت «عیب نداره. باشه بعدا یه کاریش می کنیم. خدا بزرگه!» یکی آمده بود جلوی در انبار با کامیونش. بار برامون آوردۀ بود. یک برگه ای سبز دستش بود و دنبال مسئول تدارکات می گفت. بهش گفتم «فعلا من کارهای تدارکات رو راست و ریس می کنم. مسئولش شهید شده.» گفت برگه را امضا کنم؛ رسید خرما بود. آقا مهدی دوباره که بی سیم زد، قضیه خرما را برایش گفتم. گفت «نگفتم خدا بزرگه؟»

68- یک وانت از انبار مهماتشان پر کرده بودیم. تا آمدیم حرکت کنیم، آمد جلوی ماشین و نگذشت رد شویم. هرچه گفتیم «بچه ها توی خط مهمات می خوان!» قبول نمی کرد. می گفت «زاغه مال بچه های ماست. کسی حق نداره ازش چیزی برداره.» کارداشت بیخ پیدا می کرد که آقا مهدی سروکله اش پیدا شد. بهش گفتم، رفت سمتش و صورتش را بوسید و گفت «به فرمانده لشکرتون سلام برسون، بگو مهدی باکری مهمات میخواست، از اینجا برداشت. اگه ول نکرد و ناراحت شد، بیا به م بگو، عینش رو برمی گردونم.»

69- کسی که شد مسئول شناسایی یعنی شده چشم لشکر. حالا که دار می ری، یادت باشه اگه چیز به درد بخوری گیرت نیومد برنگرد. آخه اگه زیاد طولش بدم، می ترسم اسیر شم. – اگه اسیر شدی، به شون می گی این جا بیست تا لشکر، با تمام تجهیزات می خواهد عملیات کنه. بچه ها مرتب با دوربین دید می زندن، شاید خبری ازش بشود. همه می گفتند «دیگه حتما تا حالا شهید شده.» هفتاد و دو ساعت بعد سر و کله اش پیدا شد. می خندید. می گفت «کلی حرف دارم و اسه ای آقا مهدی.»

70- کم سن و سال بود. از این چادر به آن چادر دنبال فرمان ده لشکر می گفت. به ش گفتم «چی کارش داری حال؟» گفت «پوتین ندارم. می خواهم ازش پوتین بگیرم.» گفتم «خب چرا نمی ری تدارکات؟» گفت « فقط باید از خودش بگیرم.» بالاخره پیدا شد. به آقا مهدی گفت «تو که بلد نیستی لشکر رو اداره کنی، چرا نمی ری یکی دیگه جات کار کنه؟ یه جفت پوتین هم نمی تونی بدی به نیروهات؟» آقا مهدی خنده ش گرفته بود. نه حرفی به ش زد، نه کاریش کرد. رفت یک جفت پوتین آورد، داد به ش.

71- با آقا مهدی جلسه داشتیم. همه مان را جمع کرد توی چادر و کالک منطقه را باز کردو شروع کرد صحبت کردن. یک کم که حرف زد، صدایش قطع شد. اول نفهمیدیم چه شده، ولی دقت که کردیم، دیدیم از زور خستگی خوابش برده. چند دقیقه همان طور ساكت نشستیم تا یک کم بخوابد. بیدار که شد، کلی عذر خواهی کرد و گفت «سه – چهار روزی می شه که نخوابیده م.»

72- چند وقتی می شد که حمید شهید شده بود. یک روز با آقا مهدی رفته بودیم مسجد اعظم قم. احسان را هم با خودش آورده به م گفت «آقا دایی، من کار دارم، می رم چند دقیقه دیگه می آم. شما بی رحمت احسان رو نگه دارین.» رفت. پاشدم تا قرآن بردارم. آمدم دیدم احسان نیست. این طرف و آن طرف را هم گشتم؛ نبود. همان موقع مهدی برگشت. پرسید «احسان کو؟» گفتم «رفتح قرآن بیارم، او مدم دیدم نیست.» ناراحت شده بود. گفت «آخه من اون بچه رو دادم دست شما، حالا می گین نیست!» اولین بار بود که می دیدم عصبانی شه. خیلی احسان را دوست داشت.

73- به ش گفتم «خیلی از بچه های امداد مرخصی می خوان. بعضی هاشون می خوان تسویه کنن. چی به شون بگم؟» گفت «از قول من به شون سلام برسون، بعد بگو اگه رفتید خونه، ازتون پرسیدند توی این مدت که جبهه

بودین خط مقدم رو هم دیدید یا نه ، چی به شون می گین. اگه جواب داشتند که بسم الله. هر کدامشون خواست بره، می تونه بره. اگه جواب نداشتند، بمومن.» عین صحبت های آقا مهدی را به شان گفتم. هیج کدامشان نرفتند.

74- توجیهمان می کرد. می گفت که چه کار نکنیم و چه کار نکنیم. عراضی ها هم یک بند می زندن. بعضی وقت ها گلوله ی توب می خورد همان نزدیکی. آقا مهدی هم عین خیالش نبود و حرف هایش را می زد. گاهی می گفت «اینا مامور نیستند.» یکی از خپاره ها درست خورد دو – سه متري بالای سرمان، پشت خاک ریز. صدای انفجارش خیلی بلند بود؛ کلی گرد و خاک رفت هوا. همه نیم خیز شدیم. سرمان را که بلند کردیم، دیدیم آقا مهدی ایستاده و دارد می خندد. گفت «اینم مامور نبود.»

75- یکیشان با آفتابه آب می ریخت ، آن یکی سرش را می شست . – به ت می گم کم کم بریز. – خیله خب. حالا چرا این قدر می گی؟- می ترسم آب آفتابه تومون بشه. – خب بشه می رم یه آفتابه دیگه آب می آرم. رفته بود برایش آب بیاورد که به ش گفتم «خوبه دیگه ! حالا فرمانده لشکر باید بیان سر آفارو بشورن ! » گفت «چی می گی؟ حالت خوبه؟» گفتم «مگه نشناختیش؟» گفت نه.

76- یکی را می خواستیم برای فرمان دهی گردان. آقا مهدی به م گفت «آدم داری؟» گفتم «یکی از بچه ها بد نیست؛ فرمان ده گروهانه. میگم بیاد پیش.» توی راه باهش صحبت کردم. توجیهش کردم. می ترسیدم قبول نکند. بنده ی خدا اخلاق خاصی داشت؛ یک کمی تند بود. دیده بودم قبلا با فرمانده گردانش جر و بحث کرده بود. دوتایی نشسته بودند توی نفربر. آقا مهدی حرف می زد و او سرش را انداخته بود پایین و فقط گوش می کرد. حرف های آقا مهدی که تمام شد ، فقط یک جمله گفت. گفت «روی چشم هرچی شما بگین.» از ماشین که می آمد بیرون ، داشت گریه می کرد.

77- توی بهداری کار می کردم. معافون بودم. مسئولمان رفته بود مرخصی ، من به جایش رفتم جلسه ی مسئولین دسته ها . یک چیزهایی در مورد آقا مهدی شنیده بودم . یکی – دو بار هم از دور دیده بودمش ، ولی اصلا نمی شناختیم. حتی چهره اش هم در خاطرم نبود. توی چادر که نشسته بودیم، به یکی از بچه ها گفتم «این آقا مهدی کیه؟» گفت «مگه نمی شناسیش؟» گفتم «چرا ، می خوام بیش تر بشناسیم.» گفت «بغل دستت نشسته.»

78- یکی از برادر هام شهید شده بود. قبرش اهواز بود. برادر دومیم توی اسلام آباد بود. وقتی با خانواده ام از اهواز بر می گشتم ، رفته بود سمت اسلام آباد . نزدیکی های غروب رسیدیم به لشکر. باران تندی هم می آمد. من رفتم دم چادر فرماندهی ، اجازه بگیرم برویم تو. آقا مهدی توی چادرش بود. به ش که گفتم؛ گفت «قدمتون روی چشم . فقط باید بیاین توی همین چادر ، جای دیگه ای نداریم.» صبح که داشتیم راه می افتادیم، مادرم به م گفت «برو آقا مهدی رو پیدا کن ، ازش تشکر کنم.» توی لشکر این ور و اون ور می رفتم تا آقا مهدی را پیدا کنم. یکی به م گفت «آقا مهدی حالش خوب نیست؛ خوابیده.» گفتم «چرا؟» گفت «دیشب توی چادر جا نبود. تا بخوابد یه جای دیگه پیدا کنه، زیر بارون موند، سرما خورد.»

79- دست برد یک قاج خربزه بردارد، اما دستش را کشید ؛ انگار یاد چیزی افتاده بودم. گفتم «واسه ی شما قاج کرده م بفرمایید. ! » نخورد. هرچه اصرار کردم ، نخورد. قسمش دادم که این ها را با پول خودم خریده م و الان فقط برای شما قاج کرده ام. باز قبول نکرد. گفت «بچه ها توی خط از این چیزا ندارن.»

80- پیرمرد نگذشت آقا مهدی بروت توی حمام . به ش گفت «بازدید بی بازدید. لازم نکرده نیگا کنی . اگه می خواه بری تو ، می ری مثل بقیه توی صفحه وای ایستی تا نوبت بشه.» رفت توی صفحه تا نوبتی بشود .

81- پشت وانت ، پر گلوله ی آرپی جی بود . نفهمیدم چی شد که چپ کردم . می دانستم همان نزدیکی ها عراق ها هستند؛ همان جایی که خاکریز درست و حسابی نداشت. هرچه قدر قبلا گفته بودیم «یه فکری برای این جا بکنین .» ، کسی جرات نکرده بود خاکریز بزند. ازم صدا در نمی آمد. می ترسیدم . توی کابین ماشین هم بدجوری گیر کرده بودم. همان موقع صدای یک ماشین سنگین اشهدم را هم گفتم . باز نفهمیدم

چی شد که ماشین چرخی زد و برگشت سرجایش. آقا مهدی بود. بالود آمده بود خاکریز بزند. همه‌ی آپی جی ها را ریختیم توی بیل ماشینش و بردیم برای بچه‌ها.

82- خیلی اصرار کردم تا بگوید. گفت «باشه وقتی رفتیم بیرون.» گفتم «امکان نداره. بیاد همینجا توی حموم به م بگی.» قسمم داد و گفت «تا من زنده م نباید واسه‌ی کسی تعریف کنی‌ها!» زخم طناب بود. روی هر دو شانه اش. از بس جنازه‌ی شهدا را آورده بود عقب.

83- تا سنگرش پنجاه مترا بیش تر نبود. دویدم طرف سنگر. زمین گل بود. پوتین هایم ماند توی گل. پا بر همه رفتم تا سنگرش. گفتم «танکهایشون از کانال رد شدن. دارن میان توی جزیره. چی کار کنیم؟ با خون سردی خم شد، از روی زمین یک موشک آرپی جی برداشت داد دستم. گفت «الله بنده سنی، جنگ جنگ تا پیروزی.»

84- وقتی به م گفت «ازت راضی نیستم.»، انگار دنیا روی سرم خراب شده بود. پرسیدم «واسه‌ی چی؟» گفت «چرا مواظب بیت المال نیستی؟ می دونی اینا رو کی فرستاده؟ می دونی اینا بیت المال مسلموناس؟ شهید دادیم واسه‌ی اینا! همه‌ش امانته!» گفتم « حاجی می گی چی شده یا نه؟» دستش را باز کرد. چهار تاحبه قند خاکی توی دستش بود. دم در چادر تدارکات پیدا کرده بود. بعدش شروع کرد به بازدید. ترس برم داشته بود. وضع ماشین را که دید، کلی شرمنده شدم. آخر سر گفت «یکی از دسته‌هایت با تمام تجهیزات به خط شن.» گفت «از آمادگی نیروهای راضی ام.» راه افتاد برود. دلم شور می‌زد. فکر کردم دلداریم داده. با این حرفش آرام نشدم. وقتی داشت می‌رفت، کشیدمش کنار. گریه ام گرفته بود. گفتم «بگو به خدا ازت راضی ام.» خنید و رفت.

85- توی خانه افتاده بودم؛ یک پای شکسته، دو دست شکسته، فک ترکش خورد. پدرم ازم دلخور بود. می‌گفت «بین خودت رو به چه روزی انداختی!» آقا مهدی آمده بود عیادت. با پدرم حرف می‌زد. سیر تا پیاز شب عملیات را برایش گفت. نیم ساعت هم بیش تر خانه مان نماند. پدرم می‌گفت «او مده‌ی این جا تعمریگاه. زود بازسازی می‌شی، می‌ری پیش آقا مهدی. اون بنده‌ی خدا دست تنهاس.»

86- بیخ نمی‌رفت توی کلمن. با مشت کوبیدم روش. به م گفت «الله بنده سی. توی خونه‌ی خودت هم این جوری کلمن رو بیخ می‌ری؟ اگه مادرت بفهمه این بلا رو سرکلمن می‌آری چی می‌گه؟»

87- وسط جلسه‌ی فرماندهی، مسول دفترش آمد و گفت «دوتا بسیجی دم در معطلنده. هرچی می‌گم شما جلسه دارین، نمی‌رن. می‌خوان باهاتون عکس بندازن.» حاجی نگاهی کرد و گفت «ببخشید!» وقتی برگشت توی اتاق، گفت «تو دقیقه بیش تر کار نداشت. دیدم انصاف نیست دلشون رو بشکنم.»

88- توی جزیره سنگر ساختن خیلی سخت بود. سوله‌ها را می‌گذاشتیم. روی پد، کامیون کامیون خاک رویش می‌ریختیم تا می‌شد سنگر. دو تا سوله‌ی شش مترا به مان دادند که بکنیمیشان اورژانس. قبل عملیات بدر، چند روز پشت سر هم با کامیون خاک می‌آوردیم، می‌ریختیم رویشان. روز آخر آمد بازدید. کار هم تقریباً تمام بود. وقتی سنگر هارا دید، گفت «یکی از شش مترا ها را بدین یکان دریایی.» با این حرفش خستگی به تن ماند. قبول نکردم. هرچه کردم تا منصرف نشدم. رو کرد به من گفت «بیا جلوتر کارت دارم.» جلو که رفتم، صورتم را بوسید و گفت «سنگر رو می‌دی؟»

89- یک ماه بعد عملیات، تقریباً همه چیزمان تمام شده بود. عراقی‌ها تک زده بودندو دویست متريمان بودند. گفت «سه راه بیش تر نداریم. یا همین امشب پریم سرشنون و کارشون رو یک سره کنیم، یا فردا لباس‌های سفید مون رو برashون تکون بدیم، یا این که راه بیافتیم توی هور و یکی یکی غرق بشیم.»

90- دونفری، چند تاگلوله‌ی آرپی جی برایش بردیم. گفت «چرا یکی دیگه رو آورده‌ی؟ زود برش گردون سر پستش...» بعد گفت «امام پیام داده هرجوری شده جزیره رو حفظ کنید و بگرد عقب هر چی نیرو داری وردار بیار.» بچه‌ها پخش و پلا بودند. نمی‌شد جمعشان کرد. مانده بودم چه کنم. از بلند گوی ماشین شروع کردم اذان

گفتن؛ وقتی نبود. از هرگوشه چند نفری آمدند؛ به اندازه‌ی یک گروهان. پیام حاجی را به شان گفت. خودشان به ستون شدند و رفتند جلو، پیش او.

91- توی سنگر نشسته بودیم که صدای هواپیما آمد. پشت بندش هم صدای انفجار. از توی سنگر پرید بیرون و رفت بالا‌ی یک تپه. پایین که آمد، می‌خنید. صورتیش گل انداخته بود. می‌گفت «اینا رو نیگا کن، عین خود صدام بی عقلند. بی چاره نیروهاشون. هرچی بمب داشتند ریختند روی سر خودشون.»

92- از تدارکات، تلویزیون برایمان فرستاه بودند. گذاشتیمش روی یخچال. یک پتو هم انداختیم رویش. هر وقت می‌رفت، تماشا می‌کردیم. یک بار وسط روز برگشت. وقتی دید گفت «این چیه؟» گفت «از تدارکات فرستاده اند. « گفت «بقیه هم دارند؟» گفت «خب نه!» فرستادش رفت؛ مثل کولر و رادیو.

93- نودر گیر کرده بود؛ بقیه‌ی ماشین‌ها پشتیش. راننده هرکاری کرد، نتوانست دربیاید. گفت «برادر من، اگه گاز کمتری بدی خودش درمی‌آد.» راننده عصبانی شد و گفت «من دو ساعته با این لکنی ور می‌رم نتوانسته م درش بیارم. حالا تو از راه نرسیده، می‌گی این کار رو بکن، این کار رو نکن؟ اگه راست می‌گی خودت ببا درش بیار.» حاجی الله اکبر که گفت ماشین در آمد. راننده از خوشحالی نمی‌دانست چه کار کند. به ش که گفتند کی بوده، از خجالت سرخ شد.

94- قبول نمی‌کرد. می‌گفت «قبل از عملیات ممنوعه.» یکی گفت «ما که تا بعد از عملیات نمی‌تونیم ظاهرش کنیم.» فکر کرد و گفت «قبول!» همان آخرین عکسش شد.

95- وسط عملیات یک رادیوی کوچک هم راهش بود. بی سیم زد «بیا پیش من.» از هر طرف آتش می‌آمد. وقتی رسیدم، رادیو را روشن کرد. به م گفت «این رو کوش کن!» داشت پیام امام را پخش می‌کرد.

96- قرار بود قایق‌ها را آماده کنم، بفرستم آن طرف دجله. کارم که تمام شد، بدون اجازه‌ی آقا مهدی رفتم آن طرف آب. من را که دید گفت «با اجازه‌ی کی او مددی این جا؟» گفت «بابا اون ور پوسیدیم. گفتیم یه بارم بیایم این ور.» به م گفت «حالا که او مددی بین به ت چی می‌گم؛ می‌ری اون ور هرچی پل شناور خیر داری ور می‌داری می‌آری این جا. می‌خواهم یه پل بزنی رو دجله. یه جوری که با تلویوتا بشه از روش در شد.» گفت «چی می‌گی حاجی؟ پل خیر مگه یه ذره – دو ذره است ور دارم بیارم؟ چه جوری بیارمشون این جا؟» گفت «یه جرثقیل هست؛ منتهراننده ش نمی‌آد. می‌ری پیداش می‌کنی و هر طوری شده می‌آریش تا پل رو برات سر هم کنه. اگه شده به زور اسلحه می‌بریش. باهش حرف بزن. راضیش کن. چه می‌دونم؟ یه کارتون تن ماھی به ش بده. فقط بیارش.»

97- قبل از عملیات بدربرود. یکی – دو روز مانده بود به عملیات. به ش گفت «این عملیات کارت خیل سخته ها!» گفت «چه طور؟» گفت «آخه این اولین عملیاتیه که حمید کنارت نیست. باید تنهایی فرمان دهی کنی.» گفت «حمید نیست، خداش که هست.»

98- چند روز مانده بود تا عملیات بدر. جایی که بودیم از همه جلوتر بود. هیچ کس جلوتر از ما نبود، جز عراقی‌ها. توی سنگر کمین، پشت پادنده تک لول، نشسته بودم و دیده بانی می‌کردم. دیدم یک قایق به طرف می‌آید. نشانه گرفتم و خواستم بزنم. جلوتر آمد، دیدم آقا مهدی است. نمی‌دانم چه شد، زدم زیر گریه. از قایق که پیاده شد، دیدم. هیچ چیزی هم راهش نیست، نه اسلحه‌ای، نه غذایی. نه قمقمه‌ای؛ فقط یک دوربین داشت و یک خودکار. از شناسایی می‌آمد. پرسیدم «چند روز جلو بودی؟» گفت «گمونم چهار – پنج روز.»

99- جاهایی را که باید می‌گرفتیم، گرفتیم. حتی رفتم آن طرف دجله. دشمن توی جبهه‌های دیگر فشار آورده بود، اما جای ما خوب بود. گودالی پیدا کردیم و کردیمش سنگ. ناهار و نماز هم همان جا. از دور گرد و خاک بلند شده بود. قبلش بی سیم زده بودند که آماده باشید، می‌خواهند تک بزنند. تانکهایشان را کم کم می‌دیدیم. همان موقع باز از قرارگاه بی سیم زدنده که جلسه است. گفم برود؛ قبول نکرد. گفت «توی این وضع صلاح نیست.

شما برو خبرش رو به من بده .» مرتب بی سیم می زد « خودتو برسون . خیلی فشار زیاده .» وقتی رسیدم کنار
دجله ، هیچ قایقی سالم نمانده بود. می گفت « این جا خیلی قشنگه ، اگه بیای این ور پیش هم می مونیم. ها.»
قایق پیدا نمی کردم . هیچی نبود تا باهاش بروم آن طرف. عراق ها را دیدم آمده اند لب ساحل .

100- یکی از بچه ها خواب دیده بود رفته بهشت. کلی فرشته هم دارند تند تند یک قصر می سازند به چه بزرگی
به شان گفته بود « اینمال کیه ؟ » گفته بودند « مهدی باکری. همین روزا قراره بیاد.»

النماض دعا

www.farsibook.blogfa.com